Incipit ordo iudiciarius magiſtri Johānis de blauaſco archidiaconi Bononienſis.

Aſſiduis petitōib⁹ me kmi ſocij iamdudū inducere ſtuduiſtis vt ordinis iudicarij libellū quo actor ad agēduz: reus ad defendendum: iudex ad cām audiendam examinādam ⁊ diffiniēdaz inſtrui valeāt vr̄e cōponerē charitati. Deſiderijs autē vr̄is ſatiſfacere cupientes: rē mihi arduā ſ; vobis ⁊ ceteris fructuoſaz aggrediar. ꝙ primo. R. anglic⁹ ad inſtar cuiuſdaz ꝯpilatiōis leges ⁊ canōes ſub paragrafis inducēdo. et ꝓ vtraq; pte in ſingulis articlis allegādo tractauit. Poſtmoduz pilius mediocris legiſta ⁊ doctor egregi⁹ ciuili ordic paucoſ tn̄ canones īcludēdo. Ad modū ſumme ſcribendo ꝑfecit quē ꝓ ſapiētia ⁊ doctrina ī plurib⁹ imitari diſpono in his ꝑcipue caſib⁹ quib⁹ ſcdm̄ iꝰs ciuile ē in foro ecclie ꝓcedenduz ⁊ vbi leges ſacris canonib⁹ nō repugnāt. Jn ceterꝭ ꝑo ſacros canones īclarib⁹ legib⁹ ꝑferēdo qd̄ poſcius ſm̄ ſtatuta cano. edimplebo. Jnuocato igit̄ noīe: d. n. ie. x. eiuſq; ſuffragio poſtulato ad premiſſuz tractatum accedo.

De ordine iudiciorum.

Judiciorū ſiquidem ordo ꝙuis in plurib⁹ attēdat̄ ſicut ex ſubſequētib⁹ titulis apparebit. Jn his tn̄ cōſiſtit ꝑcipue vt ꝑmo iudex cōpetēs adeat̄ ꝑ lr̄as vel ꝑ nunciū reus citetur. Libellus reo porrigat̄. Et ſi voluerit īducie ſibi deliberatorie dent̄. li. ꝯte. ſuꝑ re petita fiat. Juramētuz calūnie. tādem ꝑſtet̄: ptes ſub ipo negocio interrogātur teſtes ⁊ inſtrumēta ꝓducantur producti publicent̄ ⁊ ſuꝑ his poſtmoduz diſputet̄. Deinde ꝑ diffinitiuā ſniam negociuz terminet̄ que oīa ꝑ manū publicā vl̄ ſi publica nō pōt haberi pſona ꝑ duos viros diligētiſſimos redigent̄ in ſcriptꝭ ꝑ que ſi erit ſuꝑ predictꝭ orta cōtētio poſſit veritas declarari alioquin ꝓ iudicis proceſſu nō ꝑſumet̄ niſi quaten⁹ legitimis ꝯſtiterit documētis. Sicut expreſſe traditur extra de ꝓba. ca. iij. qm̄ contra falſam aſſertionē iniqui iudicis. vbi dr̄. ꝙ tā ordiari⁹ iudex ꝙ̄ dele. debet habere tabellionē aut loco eius duos viros ydoneos qui oīa iudicialr̄ acta cōſcribāt a pricipio cauſe vſq; ad finē ⁊ originalia penes ſe iudices retineāt ⁊ reſcriptū ptib⁹ tradant. vt ſi forte ſuꝑ aliquo

De cre.

terrogetur an hoc tēpus trāſierit qđ non modo ipſius reſponſione ſed etiam libelli manifeſtetur inſcriptione ꝙ in initio facere debet aliter ergo lit. conteſt. contra hoc indultum habita nulla eſt.

¶ De libelli formatione.

De libellorū formatiōe i hoc loco tractemus et primo de libello accuſationis qui taliter formandus eſt ꝙ dies et mēſis et annꝰ dati libelli ⁊ nomē iudicis cui ꝯqueritur ⁊ pricipis tūc reſidentiſ cū eo ponenda ſunt et perſona q̄ accuſatur et eius cuꝫ qua deliquiſſe proponitur et locus in quo crimen commiſſum eſt vel cōmiſſum fuiſſe dicitur et mēſis ⁊ annus quibus crimē illud qui ꝑpetratum eſt. dicit annū ⁊ horā cōmiſſi criminis nemo accuſator cogit in libello proponere erit ergo forma huiꝰ libelli tal' anno ab incarnatiōe dñi. M. cc. ⁊c. tpibꝰ talis pape. tali anno pōtificatꝰ eiꝰ. tali menſe ego tal'. accuſo. n. preſbyterum ſctē marie capellanuꝫ apud vos. M. epē qꝛ dico eū cōmiſiſſe adulteriū cum berta vxore ticij in ciuitate. M. in domo martini mēſe decembris ꝓxime preteriti vnde peto dictū preſbyterū a ſacerdotali ordine deponendum. ⁊ calūnioſe hāc accuſatione inſtituo ad penā taliōis me obligo in hāc accuſationē me legitime ꝓbaturū ꝓmitto. ⁊ ꝙ ita ſit formādus libellus accuſatiōis ꝓbatur ꝑ multa iura. vt. ij. q. vlt. vbi đ. Libellorū inſcriptiōis exceptio talis eſt cōſul ⁊ dies apud illū pretorē vel ꝯſulem lucius ticius profeſſus eſt. ſe meniam .l. iuli. de adulteria ream deferre ꝙ dicat eaꝫ cōtagio ſeio in ciuitate tali. M. domo. M. menſe. M. cōſulibꝰ. M. cōmiſiſſe adulteriū. Utiqꝫ ēt locus deſignādus eſt in quo adulterium ꝯmiſſuꝫ eſt. ⁊ pſona cū qua ꝯmiſiſſe dicat. ⁊ mēſis hoc eīn lege Juli. publicū iudicioꝛuꝫ cauetur. et gn̄aliter precipit oībus qui aliquē reū deferūt. neqꝫ diē neqꝫ horā inuitus cōprehendat. ꝙ ſi libelli inſcriptionē legitime ordinati non fuerint rei nomē abolet et ex integro repetendi reuꝫ ꝑtās fiat. ¶ Itē ſubſcribere debebit qui libellū dat ſe ꝓfeſſum eſſe vel alius pro eo ſi litteras neſciat profiteat ſed ſi alij crimen obijciat veluti quidē ꝙ domū ſuā prebuit. vt ſtuprum matri factum pateretur. vel ꝙ adulteriuꝫ deprehenſis dimiſerit vel ꝙ preciū pro comperto ſtupro acceperit' vel ſi quid ſimile in libello comprehendēdum erit. ſi accuſator deceſſerit alia ve cauſa impe-

caſ. Hnc uſqꝫ

Item in criminali vbi nullus
vbi dicitur. nullus in iure ſuo
idoneus teſtis intelligitur.
Item in cauſa ſue vniuerſita-
tis bene admittitur quilibet
vt. xiiij. q. ij. ſuper prudentiaз
et ex de teſti. commicius. vbi
dicitur, preterea non lacerat
prudentiam tuam ꝙ predicti
canonici non ſunt a teſtimo-
nio ſuper negocio eccleſie ſue
repellendi: niſi alia rationa-
bilis cauſa prepediat. Ad idē
ex. e. t. inſup etiā auct. nr̄a ſta-
tuimus: vt liceat vobis in cau
ſa eccl'ie veſtre teſtimoniū dū
mō facere alius vnus aut duo
ex vobis ad agendum ⁊ reſpō
dendum inſtituantur: quorū
teſtimonium in quibus actore
vel reſponſale ſunt inſtituti.
non debet admitti. Ad idem
ex. c. veniēs et. c. tuis. Prohi
bentur autem iudices et ad-
uocati et executores ferre te-
ſtimoniū in cauſa quā tractāt
vt. ij. q. vj. ſtatuendum eſt: vt
qui in eccleſia qualibet cauſa
iure apoſtolice et eccleſie im-
poſito agere voluerit: et for-
ſan de cōſilio clericorū vni pti
diſplicuerit: non liceat cleri-
cum in iudiciū aduocari: nec
eum qui preſens vel cognitor
fuit: et nulla ad teſtimonium
cōpelleretur eccleſiaſtica per-
ſona. Ad idem. iiij. q. iij. Item
in crimiāli vbi teſtes quos de
domo ſua quis produxit in-
terrogari nō placuit patroni
quoqꝫ et qui patrocinium pre
ſtāt in cauſa: teſtimoniū vero
dicant ꝙ in executoribus non
eſt obſeruandum. Item pro-
hibentur liberi ferre teſtimo-
niū pro parentibus ⁊ econuer
ſo vt. iiij. q. iij. vbi dicitur. te-
ſtis idoneus pater filio aut fi-
lius patri non eſt. Ad idē. e. q.
et. c. cauſa parentes. vbi dici-
tur. parentes et liberi adinui
cem aduerſus ſe nec volentes
ad teſtimonium admittendi
ſunt. Nota tn̄ ꝙ in trib⁹ caſi-
bus pr̄ pōt eſſe teſtis filio pri-
mus: q: pr̄ pōt eſſe teſtis in te-
ſtamēto filij teſtāt ꝫ de caſtrēſi
peculio. vt. ff. de teſtamētis. q
teſtamēto. §. j. Scdus caſus ē
ad pbandū gen⁹ vel etatē: vt
extra q̄ filij ſunt legit. trāſmiſ
ſe vbi dicitur. quidam nutrie
bat quendam puerum quem
dicebat eſſe ſuum ſpurium nō
legitimū proceſſu vero tempo
ris duxit quendam mulierem
vt quendaз nutriret puerum
in domo ſua. ⁊ ex ea ſuſcepit li
beros qui volētes adire here-
ditatē ille puer dixit ſe here-
dē eſſe. ⁊ cū eis debere parti-
ri. q quo mō poſſet iſtud pbari
Rn̄dēdū ē. ꝙ credēdū ē verbo
viri ⁊ mulieris q: mulier ideз
dicebat qđ vir. vbi ipſe proba
uerit filiū eſſe. Ad idem. ff. de
pro. etiā mulieris cōfeſſio vel
matris in cauſa filioꝝ recipi-

Tabula rubricarum.

De allegationib⁹ ⁊ rñtiōib⁹
De ſentētijs ⁊ iterlocutiōib⁹
Que ſn̄ia ipſo iure nulla ſit.
Quo remedio ſententia valida anulletur. et qualiter de facto agatur.
Que ſententia ſit executioni mandanda.
De appellationibus.
Quando ſit appellandum.
De in integrū reſtitutiōe.

¶ Explicit ordo iudiciari⁹ cō ſummatiſſimi iuris vtriuſqȝ luminis dn̄i Joannis de blauaſco Archidiaconi Bonon̄. iudicibus: cauſidicis: ⁊ practicis nōmodo vtilis imo per q̄ neceſſarius (vt in frōtiſpicio premiſſum⁹) Impreſſus Lugduni per Joannem thomas pridie kalendas Julias. āno poſt Virginis partū. decimo quīto ſupra mille et q̄ngētos.

Finis.